

„Hű béresem, legyen tiéd
apám rénnájának fele,
abból a nyájból éljetelek.
Másik feléből élek én.
Sokat vesződtem én bizony,

*megszégyenültem én bizony,
sátramba tértem végülis.”*

*Jószívű volt ez tán a lány.
A jószívű lány jól is él.
Még most is él, él, éledgel.*

A szöveget VÁSZOLYI ERIK gyűjtötte és
fordította magyarra.
A műfordítás BEDE ANNA munkája

I. KURATOV

A komi nyelv

*A komi nyelv most még
Nem mond ki nagy titkot,
De az is biztos, hogy
Nem pelyva, amit mond.*

*Drága e nyelv nekem:
Lágyan cseng és tisztán —
Ha hallja, örömmel
Néz az Isten is rám.*

*E nyelven értünk szót
Józan testvérekkel.
Édesapánk, anyánk
Ezen áld meg egyszer.*

*Bölcsőmben hallottam
Ezt legelőször én,
Nem is felejttem el,
Csak a sír fenekén.*

*Szépsége előntött,
Még kisfiú voltam:
Legelső dalomat
E nyelven dúdoltam.*

*Valaki e nyelven
Nálam szebben szól majd
És százhuszezer fül
Hall szívvidító dalt!*

REDEI KÁROLY szövege alapján
fordította: KÉPES GEZA

Komi bál

*Ez a bál, legények!
Ez csak a gyöngyélet!
Gyertek vigalomba,
nincs itt tilalomja!
Vének, ti is gyertek,
itt megsüvegelnek!
Ha a poronty sir-ri,
nem dohog itt senki.
Adnak itt dohányt is,
szihattok pipát is,
csont-pipa pőfékel,
teli a ház néppel!
Polcon a szentképek,
lócán a legények,*

*vígak a vendégek,
ez csak a gyöngyélet!
Az ajtót kitarják,
pitvarban is járnak,
ropják egyre többen,
göndör hajfürt röppen,
kigyúlnak az orcák,
nem föld ez — mennyország!
Sűrűn néz a néne
pohár fenekére,
aztán táncba dobban,
járja, szilajabban,
bomlik a kör, széled,
leng, mint szál a szélben,*

majd mint felajzott húr,
megfeszülve fordul,
kéz fonódik kézzel,
lány legényre nézdel,
frissen, vígan járnak,
megadják a módját!
Kicsit csöndesülnek,
ajtó elé gyűlnek.
Kap egy legény rajta,
párját csókoltatja,
más irigységére,
maga örömére.

Választotta már van:
járja vele, párban.
Nézd a vidám népet,
ez csak a gyöngyélet!
Nézi az anyóka,
fűti az itóka,
végül dalra gyűjtva,
ahogy tudja, fűjja.
Száll a csöndes ének,
könnye hull a vénnek...
Ez az élet sem más:
hol ének, hol sírás...

Fordította: RAB ZSUZSA

Ebben a sarokban...

Itt áll majd ebben a sarokban
Nemsokára az én koporsóm.
Népem nem hallotta, ha szóltam,
Pedig ő volt vágyam és sorsom.

Életét csendben éli az ember
S végül csendben halja halálát.
Itt járt s elment. De sírni nem kell:
Nem kér könnyet, nem akar hálát.

A sírnál zsoldár zsong, az utolsó,
Annak, ki elköltözik innen.
Aztán mintha ember, koporsó
Nem lett volna, néma lesz minden.

RÉDEI KÁROLY szövege alapján
fordította: KÉPES GEZA

Ivan Kuratov (1839–1875) a „zürián-irodalom atyja”, száműzetésben halt meg. Életében, saját neve alatt, egyetlen versét sem láthatta nyomtatásban. 1917 után több kiadást is megérték művei, melyekről monográfiákat, disszertációkat írtak honfitársai. Róla nevezték el a komi irodalmi múzeumot.

M. LEBEGYEV

A szép lány

Szomorú lett a szép leány,
Arcát könnyek szántják:
Szülei már feleségül
Egy öregnek szánták.

„Öreghez, nem, nem megyek én,
Vére kihült ennek —
Inkább vízbe ölöm magam,
Mintsem hozzá menjek”.

Fáj a szíve a szép lánynak,
Majdhogy szét nem reped:
„Tűzre kéne hányni mind a
Vén vőlegényeket.”

„Hol az én kedves legényem?
Elment hosszú útra.
Talán megjön, talán nem jön,
Csak a nagy ég tudja.”

A szép leány nagy bánata
Ezzel nem ér véget,
Apja, anyja, im ezt mondja:
„Elgyűrűzünk téged.”

„Nem kell nekem öreg legény,
Széles a szakálla.
Szakállában elveszek mint
Erdőben az árva.”